

Os Anfibios

Pichi

Dende hai máis de 300 millóns de anos, Galicia e en xeral, todo o noroccidente ibérico conservouse como unha porción de terra firme emerxida das augas do mar e rodeada a súa vez, de terras asulagadas, feito este que unido ás diversas oscilacións climáticas a través do tempo fíxo que apareceran por estes lares unha serie de especies animais vertebradas, chamadas comunmente **anfíbios**. Acostumados a vivir entre a auga e a terra,

son "os avós" dentro da fauna vertebrada terrestre e o Morrazo como parte das Rías Baixas e grazas ó seu bonante clima oceánico, suave e húmido, fai que reúna unhas condicións inmejorables para estes animais, que dependen en sobremaneira da temperatura exterior (**termofilia**). Na comarca existen trece especies das dezaseis que coexisten en Galicia e encadradas nas máis de 2000 coñecidas no planeta, moitas delas tropicais. Divididos en dúas Ordes principais: a dos **Urodelos** (píntegas e pintafontes), de corpo alongado, a catro patas e con rabo e a dos **Asauros** (ras e sapos), de corpo máis-curto, goso e sen rabo; respiran pola pel, núa e porosa e por pulmóns mais cando son cativos, en fase de larva ou cullerón, onde son moi distintos dos adultos, viven completamente na auga e respiran por branquias e despois, tras unha fase de metamorfose, cambian drásticamente o seu físico, especialmente os atiuos, para vivir xa en fase semi-acuática ou plenamente terrestre. A Reproducción e ovípara agás a *pípilega común* (*Salamandra salamandra*) que é ovovivípara. O seu hábitat soen ser charcas, regos, fontes, lagoas ou vellas presas de rego das veigas ou comareiros. Debido a que a súa fase de actividade diaria é polo normal nocturna e que o seu período reproductivo soe ser de Inverno-Primavera, para o cal se desprazan dunhas zonas a outras para procrear, moitas especies morren atropeladas o atravesalas estradas ou vellos camiños. A súa alimentación é básicamente insectívora, polo que representan unha importante función na rede trófica e son dun efecto moi beneficiario para o agro e os culti-

vos, feito polo cal no Reino Unido era tradición mercadealas para o control de plagas, feito este último que asimesmo nolo teñen asentido sen ir máis lonxe, algún veciño pola zona de Hermelo. Polo contrario para outr@s veciñ@s desta comarca existe como unha especie de "maldición", pois din que estes animais botan pola boca "airadas", que producen grandes males ó ser humano, para o cal o único remedio é "o sacrificio, espeto e queima" do animal, que soe ser a *píntega ou o sapo común* (*Bufo bufo*). Basado en "vellos mitos e creanzas" esto non deixa de estar moi lonxe da realidade, pois realmente a presenza destes animais é totalmente inofensiva para o ser humano e o único que sucede é que estas dúas especies descritas, conteñen nas parótidas, dúas glándulas que secretan un líquido leitoso, tóxico e irritante que utilizan como autodefensa ante o ataque doutros animais. Se por casualidade, os colledes nas vosas mans, lavádeas despois con abundante auga, pois pode ser irritante no contacto coas mucosas ou cunha ferida aberta e chegado o verán, ó igual que co restante das outras especies, si podedes prescindir de tocálos ou manosealos pois á parte segregan outra substancia viscosa que utilizan como humidificante da súa pel, pois senón poden desecarse. Por último, a contaminación ambiental, a ocupación, desecación ou destrución das zonas húmidas e de ribeira están provocando que moitas especies de anfíbios estexan desaparecendo no mundo e outras en vías de extinción e o Morrazo non está desgraciadamente exento, onde por engadido existen varios **endemismos ibéricos** como o *pintafontes común* (*Triturus boscai*), a *dos regos* (*Rana iberica*) e sobre todo a *saramaganta ou "píntega rabilonga"* (*Chioglossa lusitánica*), endemismo do noroeste peninsular a nivel mundial. **Loitemos pola súa supervivencia.**

Grupo Ecoloxista Luita Verde Apdo 155-36940
Cangas ou e-mail: luitaverde@ole.com.

Máis información de Luita Verde sobre anfíbios na <http://moana.patentes.com/natureza>.